

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fru LAURSENS REALSKOLE
ÅRHUS

ÅRSBERETNING 1954

Fru Laursens Realskole

· Årsberetning

1954

Ved

Skolebestyrer Kjær-Jensen

Et jævnt og muntert, virksomt liv på jord
som det, jeg ville ej med kongers bytte,
opklaret gang i ædle fædres spor,
med lige værdighed i borg og hytte,
med ojet, som det skabtes, himmelvendt,
lysvågent for alt skont og stort herveden,
men med de dybe længsler vel bekendt,
kun fyldestgjort af glans fra evigheden;
et sådant liv jeg ønsked' al min æt
og ponsed' på med flid at forberede.

Grundtvig.

Fru Laursens Realskole

Fru Laursens skole blev stiftet 1886 som en grundtvigsk friskole for drenge og piger. Den har sit navn efter fru pastor Anna Laur- sen, der var leder fra 1888 til 1911. Skolen er en statsanerkendt og eksamensberettiget privat realskole, der modtager tilskud fra stat, amt og kommune. Underskolen består af 5 klassetrin, eksamens- skolen af 5. I afgangsklassen holdes under medvirken af censorer beskikkede af undervisningsministeriet præliminæreksamen.

Skolen flyttede 1923 til Hjelmensgade. Her findes 12 lyse og rummelige klasseværelser, et særlokale til håndgerning, et til naturhistorie og fysik samt en stor gymnastiksal.

Det er vort ønske at indrette skolen på en sådan måde, at ele- verne med tryghed og glæde kan møde til deres arbejde. At gå i skole er et arbejde. Det ledes og planlægges af lærerne, men uden elevens og hjemmets medarbejde lykkes det ikke. Det er da vort håb, at eleverne med glæde og frisk mod går til skolearbejdet, så alle optages af at nå det bedst mulige resultat.

Villi og Jens Kjær-Jensen.

Skolebestyrerinde frk. Maren Nielsen

1857—1954

Påskemorgen, den 18. april, døde skolebestyrerinde frk. Maren Nielsen efter kun få dages sygdom i sit hjem, 97 år gammel. Ved den mindehøjtidelighed, der den første skoledag efter påskeferien fandt sted på skolen, sagde bestyreren bl. a., at nu havde skolen mistet en af sine ældste — og bedste — venner! Ja, det er sandt! Lige siden frk. Nielsen i 1892 blev knyttet til Fru Laursens skole, kan det nok siges, at det var den, hun levede for. I over 40 år virkede hun her, ca. 20 år som lærerinde, derefter som bestyrerinde indtil hun i 1930 trak sig tilbage på grund af alder, og dekoreret med belønningsmedaljen i guld — den bar hun med ære.

Der går ry af frk. Nielsen som lærerinde! Som den særprægede personlighed, hun var, havde hun sin egen metode og sin egen

måde at behandle eleverne på. Man måtte gang på gang undres over, hvordan hun altid evnede at finde ind til det bedste hos barnet, og få det til at trives. Det faldt ganske af sig selv, at der var ro og orden omkring hende. Man adlød helt naturlig »uskrevne love«, og der var tryghed og arbejdsglæde over hendes timer, som ingen kunne tænke sig at møde uforberedt til. Frk. Niensens gamle elever takker hende især for hendes geografi- og historietimer. Hvor kom vi til at elske Danmark gennem det, hun lærte os, og hvor fik vi udsyn, når vi lærte om fremmede lande, og frk. Nielsen fortalte om sine egne oplevelser i Tyskland, Italien, Finland, Estland o.s.v. Den gang var det ikke så almindeligt at rejse i udlandet som nu. Og historietimerne — ja, man levede jo med i det hele, som da den lille dreng sprang op den dag, frk. Nielsen fortalte om stormen på København, og sagde, mens hele hans lille person dirrede af bevægelse: »Frk. Nielsen, de skal ikke komme op på volden!«

Som skoleleder vandt frk. Nielsen i sjælden grad både forældrenes, lærernes og elevernes tillid. Der var et sjældent sammenhold, en sjælden enhedens ånd om skolen, samtidig med, at hver især som lærer havde sin fulde frihed både med hensyn til undervisning og opdragelse af eleverne.

Frk. Nielsen var ikke færdig med eleverne, når de forlod skolen. Med den enestående hukommelse, hun havde, og som hun bevarede til det sidste, huskede hun dem, og så vidt det var muligt, fulgte hun dem med levende interesse. Det var noget af det, der gjorde hendes alderdom så lys og lykkelig, som den blev, at gamle elever heller ikke glemte hende. De skrev til hende, de besøgte hende i hendes hyggelige hjem, hendes fødselsdag, hendes strålende festdage, og når gamle elever samledes til 25 eller 30 års jubilæer, var hun altid i deres midte og blev hyldet og takket i tale og sang.

Det bliver vel ikke mange beskåret at leve over 20 år efter, at man har taget sin afsked på grund af alder. Men frk. Nielsen slap aldrig skolen. I de første år efter sin fratræden havde hun ofte timer, kun som vikar og som censor ved eksamen o.s.v. I de de senere år indskrænkede hun sig dog til bare at komme på besøg. Hun elskede at færdes blandt børnene i skolen, mange kendte frk. Nielsen, fordi deres far eller mor eller endog bedstemor havde været frk. Niensens elever. Og selv som fem-seks og halvfems årig kunne hun fortælle, så børnene lyttede. 5. kl. gjorde rigtignok store øjne, da hun fortalte dem, at hun som lille syvårs pige havde set den sortrandede forside af avisen med det tunge budskab om kong Frederik den 7.s død. Hun havde set far og mor og tjenestefolkene sidde der tavse og alvorlige, og det havde gjort et dybt indtryk på hende, skønt hun ikke forstod så meget af det dengang.

Frk. Nielsen stod altid i det bedste forhold til de skiftende bestyrere. Da skolen for 3 år siden skulle skifte leder, var det alligevel med spænding, frk. Nielsen ventede det nye bestyrerpar. Men det tør nok siges, at det blev en af de allerstørste glæder for frk. Nielsen i de sidste år, hun levede, at hun fik lært hr. og fru Kjær-Jensen at kende og så deres arbejde i skolen. De blev virkelige venner. Og når frk. Nielsen stod sammen med dem og det øvrige lærerpersonale, så var det næsten, som hun stadig hørte med til staben — som æresmedlem!

Mon ikke alle vi, der så det, vil bevare erindringen om den sidste skolefest, hvor hun blev hyldet som hædersgæst, og hvor hun i flere timer livligt underholdt sig med de mange, der flokkedes om hende — og ligeledes den sidste jul, da hun sad der lykkelig med de små ved det smukke juletræ — som et bevis på, hvor inderlig godt hun befandt sig på sin gamle skole lige til det sidste.

Frk. Nielsen blev begravet den 23. april. Solen skinnede ind i den ærværdige domkirke, hvor frk. Nielsen så ofte havde siddet. den lyste på hendes hvide kiste, på de mange skønne blomster og kranser og på skolens fane, den, hun selv havde broderet og skænket til skolen. Et stort følge var til stede for at vise hende den sidste ære, og man lyttede grebet til mindetalen over dette sjældne menneske med de store rige evner og den store kærlighed til den gerning, Gud havde betroet hende. »Hun levede i en stor tak til Gud og mennesker«, blev der sagt, »og derfor blev hendes liv så rigt og lykkeligt«.

På Fru Laursens realskole vil der blive værnet om hendes minde i ærbødighed og i taknemmelighed over, hvad skolen skylder hende.

Maj 1954.

Astrid Poulsen.

Skolens lærere og fagfordeling

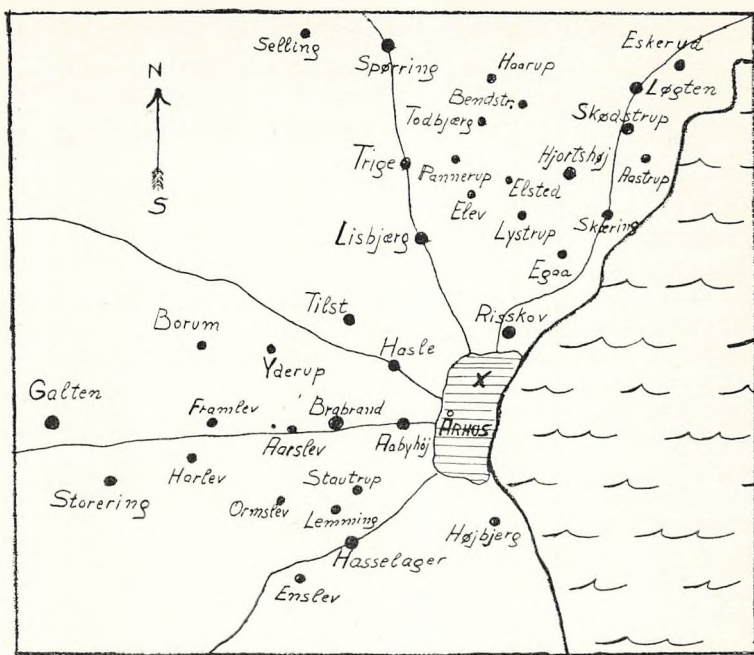
Lærerinde frk. A. M. Christiansen: Gymnastik, tegning.
Overlærer cand. mag. Sv. Fog-Nielsen: Engelsk, tysk, fransk.
Lærerinde fru V. Fog-Nielsen: Håndarbejde, sløjd, naturhistorie.
Lærer H. Hansen: Dansk, gymnastik.
Inspektør, overlærer A. Hartvig: Historie, naturhistorie.
Lærer E. B. Jensen: Gymnastik, engelsk.
Magister K. Jordal: Dansk, engelsk, tysk.
Skolebestyrer J. Kjær-Jensen: Dansk, tysk, geografi.
Lærerinde, fru V. Kjær-Jensen: Matematik, regning, fysik.
Handelsskoleadjunkt H. Laursen: Matematik, regning.
Overlærer frk. K. Laursen: Regning, skrivning, geografi.
Lærerinde frk. G. Madsen: Dansk, regning, håndarbejde.
Lærerinde frk. I. Nielsen: Matematik, regning, fysik.
Lærer V. Petersen: Sang.
Lærerinde frk. A. Poulsen: Religion, dansk, geografi, historie.
Lærerinde fru E. Stoye: Dansk, skrivning.
Sognepræst N. Thun: Religion.

Indmeldelse i skolen

Ved at lade børnene begynde i 1. underskoleklasse (6-7 års alderen), kan der sikres dem en rolig udvikling, der uden overanstrengelse giver en god eksamen til den jævnt begavede og pligtopfyldende elev.

Har eleven ikke gennemgået underskolen, men udelukkende søger skolen for at tage en eksamen, er 1. realklasse (11-12 års alderen) normalt den bedste klasse at blive optaget i.

Velbegavede og velfunderede unge mennesker i 14-års alderen kan optages i III realklasse.

Skolens elever 1. maj 1954

Elevantallet pr. 1. maj 269, heraf 119 piger og 150 drenge. 159 elever var fra Århus, 116 fra oplandskommunerne med bopæl i byerne på ovenstående kort. 1 elev kommer fra Hovedgaard.

Præliminæreksamen 1953

Skolen indstillede 24 elever, alle bestod.

1. Vagn Albertsen (taxachauffør)
2. Anni Bay-Hansen (civilingeniør, Hasle)
3. Per Bendixen (drejemester)
4. Gladys Bitzer (frisørmester)
5. Kirsten Bo (faginspektør)
6. Inger Bruun (fabrikant)
7. Kirsten Gross (slagtermester)
8. Poul Husted Iversen (snedker)
9. Flemming Jensen (skibsmægler)
10. Per Jensen (murermester)
11. Jens Johnsen (sadelmager, Hinnerup)
12. Finn Knudsen (grosserer)

13. Tove Kristensen (receptionschef)
14. Poul Mørk (typograf, Odder)
15. Finn Olsen (radiotekniker)
16. Inge Olsen (repræsentant)
17. Lissi Pallesen (blikkenslager)
18. Jan Jul Pedersen (frugtavlser, Skødstrup)
19. Palle Pedersen (gartner, Ormslev)
20. Ruth Pedersen (repræsentant)
21. Bent Røddik (maskinarbejder)
22. Gert Sauer (ejendomsmægler)
23. Arne Purup Sørensen (direktør, Risskov)
24. Erik Overgaard Sørensen (kirkebetjent)

Ordensregler

1. Eleverne skal udvise flid, lydighed og god opførsel.
2. Eleverne møder i god tid, dog tidligst 15 minutter før skoletidens begyndelse.
3. Cykling på skolens grund er forbudt. Elever med lang skolevej har fortrinsret til stativerne. Skolen påtager sig intet ansvar for cyklerne.
4. Alle skolesager må være mærket med tydeligt navn. Anmeldelse om glemte eller bortkomne sager må ske snarest muligt til klasselæreren.
5. Værdigenstande kan skolen ikke påtage sig noget ansvar for. Penge og lignende må ikke efterlades i overtøj eller skolemappe, men skal straks om morgenen afleveres til opbevaring hos klasselæreren.
6. Har en elev været fraværende eller af en eller anden grund ikke kunnet forberede sig, må dette samt grunden til forsømmelsen meddeles i ordensbogen.
7. Eleverne kan kun fritages for at gå på legepladsen, når de medbringer skriftlig besked fra hjemmet i ordensbogen.
8. Fritagelse for deltagelse i gymnastikundervisningen gives iflg. ministeriets bestemmelse kun efter lægeattest; blanketter udleveres på skolen.
9. Sygdom eller fraværelse, der strækker sig ud over 2-3 dage, må snarest tilmeldes.
10. Skolen kan ikke tillade, at eleverne holdes hjemme for at deltage i fornøjelser. Kun ved store familiefester kan dette undtagelsesvis tillades; det bedes da tilmeldt forud.
11. I spisefrikvarteret spiser eleverne i klasserne, hvor der skal herske ro og orden. Når der ringes ud, forlader eleverne klassen i den anviste orden.
12. Ingen elev må i skoletiden forlade skolen uden særlig tilladelse af skolebestyreren.

13. Alle beskadigelser af skolens materiel medfører erstatningspligt. Enhver beskadigelse skal straks meddeles klasselæreren.
14. Skal en elev holdes tilbage på skolen efter tiden, vil dette, hvis det strækker sig over mere end ganske få minutter, blive meddelt hjemmet forud.
15. Glemte sager må ikke afhentes i klasserne efter skoletid. Eventuelt fundne ting opbevares.

Karakterer

For at holde hjemmene underrettet om børnenes standpunkt i skolen sendes med visse mellemrum meddelelse derom. De yngste klasser modtager vidnesbyrd. Fra 4. klasse anvendes karakterer. Det henstilles til forældrene, hvor deres syn afviger væsentlig fra skolens, at søge samtale med skolebestyreren, klasselæreren eller faglæreren. Der kan være mange årsager til, at en elev ikke opnår så god skolefremgang, som det kunne ønskes af baade hjemmet og skolen: sygdom, uheldige kammerater, dovenskab o.s.v., altsammen ting, som hjemmet og skolen i fællesskab må drøfte, da den ene af parterne måske ikke er opmærksom derpå.

Ordblinde elever

Fra det nye skoleårs begyndelse etableres særundervisning for læsesvage elever. En specielt uddannet lærer, herr Nørby-Christensen er tilknyttet skolen og underviser nævnte elever.

Bogordningen

For at ordne bogspørgsmålet så billigt som muligt for eleverne, påtager skolen sig at købe og sælge de brugte og nye bøger for de elever, som måtte ønske det. Man opnår derved at få de rigtige udgaver til den lavest mulige pris, og hvis bøgerne behandles omhyggeligt, kan bogudgifterne holdes nede på et meget beskedent beløb.

Ved et mindre årligt tilskud fra staten er skolen blevet i stand til at oparbejde en samling af skolebøger, der udlånes gratis til elever i eksamensskolen. Disse bøger må naturligvis afleveres til skolen efter endt brug. Bortkomne eller ødelagte bøger skal erstattes.

For at kunne blive delagtig i de fordele, bogordningen byder, skal eleverne bestille bøgerne til det nye skoleår og aflevere de gamle bøger før sommerferien.

Skolelægens beretning

Der er i skoleåret 1953-54 undersøgt ca. 260 elever, af disse har 47 fået henvisning til egen læge med henblik på nærmere undersøgelse, eksempelvis kan nævnes: 14 henvist for øjenlidelse, 8 orelidelse, 2 hudsygdomme, 5 holdningsfejl, 3 lungelidelser, 3 obs. for hjertelidelse, 3 for sygdomme i næse eller svælg, 2 for blodmangel, 2 til observation for stofskiftesygdom, 5 for andre lidelser. 19 af børnene er kontrolundersøgt i årets løb, 54 børn er gennemlyst på centralstationen og 5 er calmettevaccineret.

Arbejdet er forløbet normalt. Tilføjes kan, at jeg altid vil være glad for henvisninger også fra lærerne, hvor man mener, et barn ikke er rask eller hvor barnets væremåde eller præstationer kan give mistanke om legemlige eller sjælelige skavanker.

Niels Lassen.

Skoletandklinik

Ordningen med skoletandklinikken omfatter kun elever, der er hjemmehørende i Århus kommune. Kontingentet er 1 kr. årlig, der opkræves i september. Ved optagelse i 1. underskoleklasse vil hjemmet få tilstillet en opfordring om at lade barnet behandle på skoletandklinikken. Elever, der tilflytter Århus og optages i højere klasser, kan ansøge om optagelse.

Skolebespisning

Skolen deltager i den komm. skolebespisning, der begynder 1. november og sluttede 30. april. Elever fra Århus kommune kan daglig få udleveret en pakke mad, en flaske mælk og de første måneder et æble.

I spisefrikvarteret kan eleverne købe mælk på skolen til en speciel skolepris.

Skolesparekasse

For at opdrage eleverne til sparsommelighed har skolen tilsluttet sig skolesparekasserne. Eleverne kan opspare ved køb af sparemærker hos lærerinde fru Fog-Nielsen.

Skolescenen og skolescenens bio

Skolen er medlem af »Jydsk Skolscene«. Indmeldelse sker i begyndelsen af skoleåret til klasselæreren, efter at hjemmet forud gennem en tryksag er gjort bekendt med de forestillinger, der i vinterens løb vil blive opført på Århus Teater og i Regina.

Feriebilletter

Elever, der er hjemmehørende i Aarhus eller en af forstadskommunerne, kan gennem skolen få udleveret billet, gældende til en rejse i sommerferien. Billetten udstedes til alle statsbane- og privatbanestationer i Danmark.

Konfirmationsforberedelse

bør så vidt muligt begynde om foråret. Derved forstyrres skolerens arbejde mindst.

Ferier og fridage

De faste ferier er juleferie, påskeferie, pinseferie, sommerferie og efterårsferie; deres længde er fastsat i loven. Desuden kongens og dronningens fødselsdage, grundlovsdag, fastelavnsmandag, 5 maj fra kl. 12, Kristi himmelfartdag og St. bededagsferie. Skolen giver i de måneder, i hvilke der ikke findes fridage, een dags månedslov.

Legat — Carl Schönheyders julegave

For at opmuntre de stores hjælpsomhed over for de smaa og for at skabe et varigt minde på skolen om deres søn, har Carls forældre, professor, dr. med. Fritz Schönheyder og frue, stiftet et legat, så der hvert år ved juletid er 50 kr. til rådighed som belønning til een eller to af skolens store drenge, der har vist godhed og hjælpsomhed over for de smaa.

Carl Schönheyders julegave tildeltes:

1953: Bent Christiansen. Ib Rasmussen.

Gaver til skolens samlinger:

Søhest (fra Kaj Hesselberg).

Amerikansk fyrrekogle (Lars Thøger Jensen).

Ståloerm (fra Gudrun Nedergaard).

Ræv (fra Frede Nielsen).

Skolebetalingen

De månedlige skolepenge pr. elev i de forskellige klasser er:

	1. barn	2. barn	3. barn
1. klasse	15 kr.	10 kr.	8 kr.
2. »	17 »	12 »	10 »
3. »	19 »	14 »	12 »
4. »	21 »	16 »	14 »
5. »	23 »	18 »	16 »
I realkl.	24 »	19 »	17 »
II »	26 »	21 »	19 »
III »	28 »	23 »	21 »
IV »	30 »	25 »	23 »
V »	30 »	25 »	23 »

1. Hver elev betaler ved indmeldelse i skolen 10 kr. Skolepenge betales forud inden den 5. i hver måned. For juni-juli betales 1. juni.
2. Eleverne i 5. realklasse betaler 35 kr. i eksamensafgift, som opkræves 1. marts.
3. Brændselspenge betales 1. oktober, 1. december og 1. februar, og fastsættes for 1 år ad gangen. For tiden 10 kr. pr. rate.
4. Elever med hel eller delvis friplads betaler brændselspenge og eksamensgebyr med fuldt beløb.
5. Udmeldelse må ske med en måneds varsel, og der betales skolepenge for den måned, i hvilken udmeldelsen sker, og den følgende. Udmeldelse til 1. juni og 1. juli modtages ikke.

Friplads for elever i eksamensskolen:

Medens højeste betaling er som ovenstående, kan forældre, hvis indtægter og børnetal berettiger dem dertil, til deres børn få hele eller delvise fripladser, for så vidt sådanne er ledige. Skemaer til henvendelse herom kan afhentes på skolen og indsendes hvert år inden 15. maj til skolebestyreren.

Elever, der modtager hel eller delvis friplads, kan kun udmeldes til en 1. august af hensyn til skolens fripladstilskud.

Af skolens dagbog ved realskolelærer E. B. Jensen 1953 - 54

April

- 16.-17. Forældre overværer efter indbydelse den daglige undervisning. Forældredagen afsluttedes med en gymnastikopvisning, i hvilket et pighold, sammensat fra 4. og 5. real og et drengehold fra 5. real deltog.
25. Karakterbøger og vidnesbyrd udleveres.
30. Skolebespisningen for 1952-53 ophører.

Maj

4. Plan over præliminæreksamen og årsprøver 1953 udleveres.
5. Danmarks befrielse i 1945 mindes. Undervisningen ophører kl. 12.
7. Præliminæreksamen begynder med dansk stil.

Juni

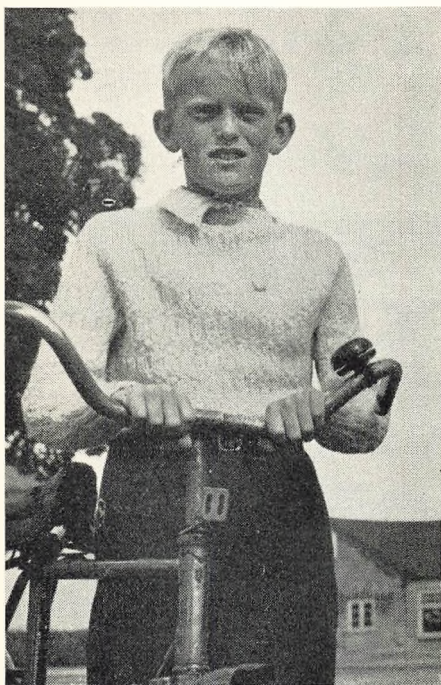
22. Afgangsklassen samles med lærerne for at fejre den veloverståede præliminæreksamen. Fru Kjær-Jensen var værtinde.
24. Skoleåret afsluttes kl. 10 på Østergades Hotel. Eksamensbeviser overrækkes til 24 elever. Afgangsklassen videregav skolens fane til 4. real. Skolens vandrepokal afleveres af 3. real b til 4. real a. Skolebestyreren uddelte præmier for god orden i klasseværelset til 2. real b og 5. klasse. Lærernes flidspræmie tildeltes Ruth Pedersen, 5. r. Dimittenderne overrakte en buket blomster til hver af deres faglærere. Afslutning overværedes af ca. 400 forældre og elever.

August

14. Nyt skoleår indledes. Skolebestyreren retter en særlig velkomst til nye elever og sognepræst N. Thun, der overtager timer i religion.
21. Under ledelse af herr magister K. Jordal og fru skolebestyrer Kjær-Jensen rejser 40 elever fra 3. real på en københavneretur.
26. Til lejrskole i Vester Vedsted ved Ribe rejser 30 elever fra 4. real under ledelse af lærerinde frk. I. Nielsen og skolebestyreren.

September

2. I skovene ved Hinnerup leger 1., 2. og 3. klasse »røvere og soldater« med lærerinderne.
3. Skoleudflugt til Munkebjerg med 225 elever, der trodsede regnguderne under et terrænløb, tilrettelagt af gymnastiklærer E. B. Jensen. Bagefter dansede man sig tør til sanglærer V. Petersens musik.

Elev Verner Nielsen omtales den 25. juli i Aarhus Stiftstidende som mønstertrafikanter, der fik færdselsnålen på stedet for sit fine stop ved hovedvej. —

Skolebestyreren påskønner Verners lydighed i trafikken med rosende omtale og et kontant beløb.

5. Der indføres kartotek kort over skolens elever.
12. Pigerne fra 3. real spiller turneringskamp i langbold mod Paradisgade og Elise Schmidts skole. Vore elever besejrede Paradisgade med 55-12 og Elise Schmidts skole med 75-12. Hermed rykkede pigerne op i kvartfinalen.
14. På Århus Stadion kæmper 3. real piger mod Christiansgades skole i kvartfinalen i langbold. Vi tabte 0-29, men vore pigers taktiske spil blev rosende omtalt af sagkyndige.
16. Elever fra 2. real sælger høstblomster.
17. Skoleidrætsstævne på Århus Stadion. Vore drenge i 3. real placeres som nr. 2 af 15 hold.

Oktober

10. Skolens elever fotograferes.
12. Politiets færdselsundervisning i gymnastiktimerne begynder.
13. Elev nr. 200 i eksamensskolen, Birgit Jensen, Fredericia, bydes velkommen af skolebestyreren og modtager en æske chokolade, men gøres opmærksom på, at skolen kræver flid, lydighed og god opførsel af sine elever.
14. Eleverne i 1. real a og deres forældre samles på skolen. Efter korte lektioner i engelsk og regning leger eleverne i gym-

- nastiksalen. Forældrene og lærerne samtaler ved fælles kafebord. Aftenen slutter med fremvisning af rejsefilm fra USA. Fremvist og kommenteret af herr overlærer Thøger Jensen.
- 14., 15. og 16. Forældredage.
16. Den kombinerede forældre- og elevaften fra 14. oktober afholdes med samme program for 1. real b.
- 19.-24. Efterårsferie i en uge.
26. Skolebestyreren fortæller i anledning af F. N.-dagen den 24. oktober om organisationens formål, mindes Danmarks indsats og opfordrer til at støtte organisationen.
28. Kombineret forældre- og elevaften for 2. real.

November

2. Skolebespisningen begynder.
7. Karakterbøger og vidnesbyrd udleveres.

Mange af eleverne har lang skolevej og skal tidligt op for at nå Fru Laursens skole rettidigt.

Jørgen Hede Madsen omtales i »De unges søndag« i konkurrencen Hvem har den besværligste skolevej? Jørgen cykler hver dag 24 km til og fra skole, og må tidligt op og ud at cykle.

12. Den årlige skolefest på Østergades Hotel. Eleverne opførte et lystspil og en pantomime i folkedansstil. Begge opførelser honoreredes med et kraftigt bifald. Skolebestyreren takkede frk. I. Nielsen og frk. A. Christiansen for deres slidsomme men vellykkede arbejde. Derefter polonaise og skolebal. Blandt de 800 deltagere sås skolebestyrerinde frk. Maren Nielsen.
13. Skolefridag.
14. Herr inspektør cand. mag. Østerby besøger skolen og overværer timer i engelsk og tysk.
15. Skolescenen opfører »Bedre folks børn«.
28. Under morgensangen tændes 1. lys i adventkransen.

Skolebestyrerinde frk. Maren Nielsen ved den årlige skolefest 1953 i samtale med tidligere elever: Gårdejer R. Hastrup, sognepræst, N. Thun, overlærer frk. Laursen, fru fabrikant Jørgensen og fru vægter Lading Rasmussen.

December

9. Stavnsbåndsfilmene »Kongen bød« forevises i skolebioen.
11. Mindehøjtidelighed for Arne Moldkjær i gymnastiksalen og ved mindepladen i skolegården, hvor Arnes forældre nedlægger blomster.
16. Århus amts skoleorkester giver koncert i gymnastiksalen. Eleverne følger med interesse gennemgangen af musikstykkerne og lytter derefter til musikken.
18. Skolens juletræ købes af skolebestyreren og 4. real.
19. Carl Schönheyders legat tildeles Bent og Ib i 5. realklasse.
22. Juleafslutningen begynder i klasserne, som eleverne har pyntet med gran og levende lys. Derefter fælles afslutning i gymnastiksalen, hvor stiftsprovst Kai Jensen fortalte juleminder fra sit barndomshjem. Skolebestyrerinde frk. Maren Nielsen og mange forældre deltog i juleafslutningen.
29. Efter indbydelse overværer 5. klasse et færdselsshow i »Aarhus-Hallen« arrangeret af politiet.

Januar

6. Første dag efter juleferien.

12. Afgangsklassens forældre deltager i et erhvervsoplysende møde på skolen. Lektor Ahm talte efter sit foredrag personligt med forældrene og gav en mere uddybende orientering om de specielle arbejdsområder.
14. Skolescenens bio spiller »Havets helte«.
24. Skolescenen opfører »Surbrødsdage«.
28. I anledning af 200-årsdagen for Ludvig Holbergs død holdes en kort højtidelighed i gymnastiksalen, hvor magister Jordal talte. Undervisningen sluttede kl. 12.

Februar

1. Skolescenens bio spiller »Under Australiens himmel«.
6. Karakterbøger og vidnesbyrd udleveres.
8. Månedsløv.
21. Skolescenen opfører »Det lykkelige Skibbrud«.

Marts

2. Skolescenens bio fremviser »Junglen kalder«.
8. Ordenskorpsset indbydes til »Det gamle spil om enhver« på Århus teater.
9. Overlærer cand. mag. Sv. Fog-Nielsen og inspektør H. Hartvig beskikkes som censor ved mellemskole-, real- og præliminæreksamen 1954.
11. Kongens fødselsdag. — Fridag.
28. Skolen mindes den faldne frihedskæmper, Arne Moldkjær, fødselsdag.
29. Fridag i anledning af dronningens fødselsdag den 28.

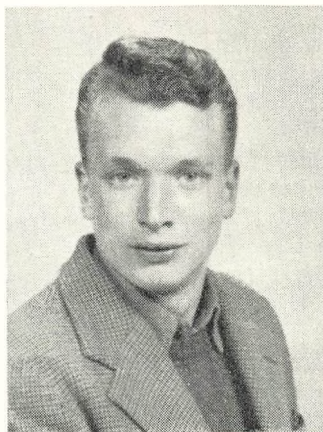
April

2. Skolebladet »Blækklatten«s første nummer udkommer og rives væk.
7. Afgangsklassen besøger Ole Rømer observatoriet.
9. Den 9. april markeres ved en højtidelighed i gymnastiksalen.
21. Skolebestyrerinde, frk. Maren Nielsen døde påskemorgen d. 18. april. Hendes minde æredes ved en højtidelighed i gymnastiksalen, hvor skolebestyreren og en tidligere elev, sogneprest N. Thun, skildrede frk. Maren Nielsen og hendes livsværk.
23. Skolebestyrerinde Maren Nielsen bisættes fra Domkirken. Ved båret sås skolens fane, som Maren Nielsen havde broderet og skænket til skolen ved sin afsked i 1930. Stiftsprovst Kai Jensen karakteriserede frk. Maren Nielsen som en særpræget personlighed og lærerinde af Guds nåde. Et stort følge overværede bisættelsen.

Maj

2. Villy Sørensen, 4. realklasse, deltager i et 24 km langt cykelløb, Foskaløbet i Holte, og bliver nr. 3 af 210 ryttere.

4. Gymnastikopvisning på Østergades hotel. Et stort antal forældre fulgte interesseret og beundrende pigernes smukt udførte plastiske øvelser. Af drengenes veludførte øvelser dominerede springene på en rullematte og redskaber. Efter opvisningen fulgte et kort skolebal.
5. Danmarks befrielse 1945 mindes. Fridag efter kl. 12.

Niels Breum, 5. realklasse, har flere gange gjort sig bemærket i det forløbne år. Efteråret 1953 blev han i Ålborg i danske mesterskaber for ynglinge nr. 1 i højdespring og stangspring. Foråret 1954 ved atletikholdkampene på Århus Stadion klarede han højdespring 1,84. To dage senere 1,85 på Risvangens stadion. Maj 1954 i Randers blev højdespringet 1,86 m.

Gennem flittig træning er Niels kommet til de fine resultater. Skolen har ofte glædet sig over hans gymnastiske præstationer og ønsker, at Niels må blive en fornyelse i den århusianske atletik.

200-årsdagen for Ludvig Holbergs død

Ved højtideligheden på skolen i januar holdt magister K. Jordal mindetalen.

Da københavnernes åbnede deres avis mandag den 28. januar 1754, fandt de dette sørgelige budskab:

»Udi sidst afvigte nat klokken 1 slet blev vores store og udødelige hr. baron Ludvig Holberg, efter en langvarig svaghed, ved den timelige død i hans alders 70 år, til ubodelig forlis for videnskaberne, bortkaldet fra denne verden«.

I 1954 mindes vi ikke baronen, ikke videnskabsmanden, — hans ypperlige Danmarks Riges Historie er næsten glemt — men den danske litteraturs fader, skaberen af udødelige komedier, der vil leve, så længe det danske sprog holdes i ære i vort land.

Ludvig Holberg fødtes den 3. december 1684 i Bergen. Hans vej gik fra Bergen latinskole til Københavns universitet, hvor han tog teologisk embedseksamen. Som sin tids unge tog han ud i Europa på dannelsesrejser, der førte ham til Holland, England, Tyskland, Frankrig og Italien. Kundskabsmættet kunne han standse ved rejsernes sidste mål: Et professorat ved Københavns universitet.

Sin digteriske debut havde Holberg med heltedigtet Peder Paars, hvori vi ser kimen til den strøm af komedier, han under en poetisk raptus skrev i løbet af forbløffende kort tid, en enestående kraftpræstation, som først i vor tid har fundet sit sidestykke i det lyntempo, hvormed digterpræsten Kaj Munk nedkradsede sine dramatiske værker. Den danske skueplads grundlagdes og blomstrede med disse komedier, men kort var dens blomstring. Thi pietismen (den tids indre mission) sendte Holbergs dramatiske geni i forbedringshuset på 20 års lærd straffearbejde. Disse år helligedes affattelsen af lærde historiske værker, romanen Niels Klims underjordiske rejse, som vor tids store humorist Robert Storm Petersen har illustreret så fortræffeligt i forfatterens ånd, de hedenske Moralske Tanker og Epistler.

Undertiden hører man mennesker kalde Holberg en forældet komedieforfatter og snusfornuftig moralist fra paryktiden; sådanne mennesker røber i virkeligheden blot deres egen mangel på humor og menneskeklogskab. For forstandig var han, og desuden overmåde morsom. Tænk på komedien om Den politiske Kandestøber. Enhver af os spiller jo næsten daglig, uden selv at vide det, scener af dette stykke. Ligesom Herman von Bremen er vi også en slags statsmænd i egen indbildning: Vi drøfter verdenspolitiske begivenheder og har vore uforgribelige meninger om, hvad der nu burde gøres, og hvad der vil ske i fremtiden, selv om vi ved alt for lidt om tingene og laver lige så usolide kandestøberier som Holbergs helt. Kender vi ikke os selv igen, når vi

tænker på sådanne berømte replikker som: »Jeg kunne hviske kurfyrsten af Mainz (for altså ikke at sige Molotov) noget i øret, som han skulle takke mig for«.

Vi kender vist alle mennesker, som kunne have tjent som levende figurer for Holbergs figurer. Hvem har ikke truffet Gert Westphaler eller den meget talende barber? Det er heller ikke i dag vanskeligt at genkende en *Jacob von Tyboe*: Denne skrydende officer krør sig af forfængelighed og tror, at alle må beundre hans flotte figur; men de stramtsiddende bukser over hans fede bagdel får Jesper Oldfux til at tænke på strøget i København: »Herrens rumpe er Amagertorv, faldet i ryggen er Vimmelskæftet«. Tyboe svanser og svinger sig som en cirkusdirektør og tager det for smiger, når Oldfux forklarer, at »man skulle tænke en løve havde været herrens far og et får herrens mor, sådant ansigt har herren, fuld af mildhed og majestæt . . . ingen islandsk løve kan se mere forbandet ud«.

Der er ingen tvivl om, at Holberg må påtage sig en del af skylden for, at det danske folks bevidsthed i generationer har været gennemtrængt af foragt for latterlige militærpersoner. Jacob von Tyboe fik jo også en senere slægtning i løjtnant von Buddinge.

Det værste, Holberg vidste, var opstyltethed og pedanteri. Pedant er efter hans mening enhver, som lægger større vægt på formen og skinnet end på indholdet og realiteterne, og pedanteri kunne Holberg finde både blandt hofmænd og videnskabsmænd, men allermest latterlig syntes han de militære pedanter opførte sig. Som modsætning til dem nævner han en købmand fra sin fødeby Bergen; denne købmand var blevet kaptajn ved borgergarden, men han egnede sig blot mådeligt til dette erhverv, for da der skulle kommanderes på tysk, og han ikke i en hast kunne huske kommandoordet: »Rechts herstellt euch«, sagde han i stedet: »Vender nu alle rumpen mod rådhuset«. Da man lo ad ham for dette, sagde han bare: »Det kommer dog ud på eet, når bare tingen bliver gjort«. Hvad man kan sige om denne mand, tilføjer Holberg, er, at hvis han ikke var soldat, så var han heller ikke pedant.

Holberg havde et skarpt blik for sine egne og sine medmenneskers tilbøjelighed til at »falde udi ekstremiteter«, det vil sige at slå om fra den ene yderlighed til den anden, uden besindighed og mådehold. Og han vil lære folket i de to lande, han tilhørte, Danmark og Norge, at det vigtigste af alle bud er at kende sig selv og sin egen begrænsning. I sine epistler kredser han igen og igen om problemet tålsomhed, tolerance over for anderledes tænkende — religiøst — politisk. Han maner til altid at se en sag fra to sider, før man fælder en dom, tydeligst i epistlen »Selvbe-
tragtinger« og den vittige »Apologi for Fanden«.

Som menneskeskildrer nåede Holberg højest i komedien om den stakkels fordrukne bonde Jeppe på bjerget, især i den lille tale, hvor Jeppe tror at tage afsked med livet, men den dybeste af hans komedier er nok Erasmus Montanus, der handler om selve det vigtige spørgsmål, hvad dannelse, kundskaber og kultur skal tjene til. Løjtnanten siger i stykkets morale:

»En lærd mand burde fornemmelig kendes frem for andre derpå at han er mere tempereret, modest og føjelig udi sin tale end en ulærd. Thi den sunde filosofi lærer os, at vi bør dæmpe og stille tvistigheder, og stå fra vore meninger så tit vi overbevises af den ringeste at være vildfarende. Det første bud i filosofien er at kende sig selv, og jo mer en forfremmes derudi, jo slettere tanker har han om sig selv, jo mere synes ham der står tilbage at lære«.

Holberg havde til fulde indset, at der var meget ondt og sørgeligt i denne verden, men som et værn mod ondskaben satte han latteren, det våben, som gør den våbenløse uovervindelig. I et digt om to græske filosoffer forklarer han noget af sin livsanskuelse: den ene af disse to filosoffer græd over verdens dårlighed, den anden lo herover. Begge synsmåder kan forsvares, mener Holberg, men

»Jeg siger løslig kun at udaf disse to
den første græd med ret — den sidste bedre lo.

Det er en smuk lære, Holberg her giver. Latteren er styrkende og befriende. Vi føler det alle til stadighed: midt i alt det tragiske, vi oplever, hjælper det os at kunne le, at holde vor humoristiske sans vågen. Vi føler os i slægt med Holberg og kan atter og atter lære af denne moralist, som havde den uforlignelige gave »at komme folk til at le«.

Fader Holberg er død — men hans forfatterskab er stadig forunderligt levende.

K n u d H. J o r d a l.

Det nye skoleår

begynder mandag den 16. august kl. 9. Eleverne i 1. underskole-
klasse møder dog først kl. 11.

Indmeldelse

af nye elever bedes foretaget så tidligt som muligt af hensyn til
planlægningen af arbejdet for det kommende skoleår.

Skolens adresse: Hjelmensgade 12, Århus.

Skolens telefon: Århus 2 31 51.

Telefon og træffetid skoledage kl. 13—14.

Skolens leder træffes skoledage kl. 13—14;
anden tid efter aftale.

Skolebestyrerens private bopæl:

Hjelmensgade 10. Tlf. Århus 2 31 51.

Sommerbolig: Humlevej 24, Risskov.

Tlf. Århus 7 75 63 — sikrest kl. 17-18.

Skolens inspektør: Overlærer A. Hartvig, Solbakkevej 37.

Tlf. Århus 7 83 79.

CARL C. NIELSEN · AARHUS